

Toezicht bestedingen campagnefonds

Toelichting voor ALV

Wij stellen voor enige wijzigingen aan te brengen in het financiële toezicht op het campagnefonds. In dit fonds sparen de gezamenlijke Amsterdamse afdelingen vier jaar lang voor de uitgaven voor de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. De afdelingen zijn dus de 'eigenaar' van het fonds en over de besparingen en bestedingen beslist het penningmeestersoverleg (PO). Het gaat daarbij om grote bedragen: aan het begin van de campagne van 2022 was er een campagnebegroting van € 180.000.

Na afloop is gebleken dat het financiële toezicht op de bestedingen is tekortgeschoten. Er bestond onvoldoende overzicht over de verplichtingen die het campagne team tijdens de campagne was aangegaan. Er kwamen in december 2022, zo'n 9 maanden na de verkiezingsdatum, en in januari 2023, bijna een jaar na de verkiezingen, twee facturen binnen van meer dan €10.000, die niet terug te vinden waren in een crediteurenadministratie van de verkiezingscampagne van 2022.

In de praktijk is gebleken dat te veel afhangt van de mate waarin de campagneleider zich betrokken voelt bij de controle op de uitgaande geldstroom. Daar valt niet altijd op te rekenen – begrijpelijk want hij of zij is er in de eerste plaats om campagne te voeren.

Binnen de campagne was er een groter campagne team en een kernteam. Het kernteam was een kleine groep waarmee in het heetst van de campagne strijd snel geschakeld kon worden. In het kernteam zat geen penningmeester of ander lid dat van wie werd verwacht voornamelijk campagnefinanciën te letten, maar in het kernteam werden wel financiële beslissingen genomen. De campagneleiders zaten wél in het kernteam en hadden daarmee theoretisch gezien de financiële administratie vanuit het kernteam kunnen bijhouden, maar met alle verantwoordelijkheden die campagneleiders verder hebben in een campagne is het de vraag of deze belangrijke extra verantwoordelijkheid daarmee bij hen het best is belegd.

Voorts bleek dat, anders dan in de afdelingen, er geen controle achteraf plaatsvindt door een kascontrolecommissie. Deze lacune is ooit ontstaan omdat het campagnefonds, statutair gezien, geen 'afdeling' is. Het behoort ook niet tot het federatiebestuur (hoewel haar penningmeester in de praktijk het fonds administratief beheert). Het campagnefonds viel dus tussen wal en schip.

De oplossing moet allereerst worden gezocht in het aanstellen van een van de penningmeesters uit het penningmeestersoverleg als campagnepenningmeester. Hij of zij participeert actief in het campagne team met als enige taak financiële controle op en (mede)beslissing over de financiële geldstroom. Vooraf moet duidelijk zijn dat deze persoon daarvoor voldoende tijd kan vrijmaken en, zeker in de laatste twee maanden van de campagne, zeer snel kan reageren. Want de betrokkenheid met het campagne team zal intensiever worden naarmate de campagne voortschrijdt in de tijd.

De campagnepenningmeester moet tijdens de campagne de financiële administratie voeren, niet alleen achteraf van de gedane betalingen, maar eerder van de aangegane verplichtingen op het moment dat deze worden aangegaan. Dat betekent een meldplicht voor de leden van het campagne team.

Om de zaak werkbaar te houden komt er een regime van melding en fiattering naar de hoogte van het bedrag van de uitgaven dan wel de aangegane verplichtingen. Zeer hoge uitgaven vergen de toestemming van een lid van het campagne team en van de campagnepenningmeester (vier ogen principe).

Voorts wordt voor het campagnefonds een kascontrolecommissie ingesteld.

FINANCIEEL PROTOCOL

Dit protocol dient om het inzicht in en de controle op de uitgaven uit het campagnefonds tijdens de verkiezingscampagne voor de gemeenteraad te verbeteren. Daartoe wordt een campagnepeningmeester aangesteld. Het is diens verantwoordelijkheid er voor te zorgen dat op elk moment adequaat inzicht is in de financiële positie van het fonds.

De taak van de leider van het campagneteam wordt daarmee verlicht. Het is van belang dat aan de snelheid van handelen, de daadkracht en het plezier voor alle leden van het campagneteam zo min mogelijk afbreuk wordt gedaan. Dit protocol tracht daarmee een balans te vinden tussen werkbaarheid en financieel toezicht.

1. De penningmeesters van de Amsterdamse afdelingen wijzen uit hun midden een **campagnepeningmeester** aan. Deze persoon is lid van het campagneteam en heeft tot taak de financiële controle op en (mede)beslissing over de financiële geldstroom. Tevens wordt een vervanger aangewezen die in geval van nood het financiële toezicht kan overnemen.

2. Voor de aanvang van de campagne stelt de campagnepeningmeester samen met de campagneleider een **begroting op hoofdpunten** op. Deze begroting wordt voorgelegd aan het penningmeestersoverleg. Het PO stelt een totaal bedrag ter beschikking. De campagnepeningmeester krijgt het mandaat uitgaven en verplichtingen goed te keuren tot aan dit totaal bedrag, vermeerderd met eventuele donaties.

3. De financiële controle bestaat, naast het voeren van de boekhouding achteraf, uit het bijhouden van een **administratie van verplichtingen** die worden aangegaan op het moment dat deze worden aangegaan. Dit houdt in een meldplicht voor de leden van het campagneteam. De campagnepeningmeester ontwerpt daartoe een eenvoudig en werkbaar systeem bijvoorbeeld een crediteurenadministratie in een gedeeld Excelbestand.

4. Voor de financiële controle geldt een **regime van melding en fiattering** naar de hoogte van het bedrag van de uitgaven dan wel de aangegane verplichtingen.

- Directe betalingen onder de € 1.000 worden op de gangbare wijze gedeclareerd. Hier is dus pas achteraf duidelijk hoeveel er werkelijk is uitgegeven. De campagnepeningmeester kan een termijn stellen waarbinnen declaraties moeten worden ingediend.
- Voor indirect aangegane verplichtingen (zoals verplichtingen op factuurbasis) geldt altijd een meldplicht. De campagnepeningmeester ontwerpt hiervoor een eenvoudig en werkbaar systeem.
- Voor alle typen verplichtingen tot € 5.000 geldt een meldplicht op het moment dat deze worden aangegaan.
- Uitgaven of verplichtingen hoger dan € 5.000 vergen instemming van zowel een lid van het campagneteam als van de campagnepeningmeester (vier ogen stelsel).

Verplichtingen die worden aangegaan buiten deze regels kunnen eventueel ongeldig dan wel niet-declareerbaar worden verklaard.

5. De campagnepeningmeester stelt **middelen** uit het campagnefonds **ter beschikking**, rekening houdend met de opgestelde campagnebegroting, het verloop van de campagne en de staat van het toezicht op de uitgaande geldstroom.

6. Het gevoerde financiële beleid met betrekking tot het campagnefonds wordt jaarlijks gecontroleerd door een **kascontrolecommissie**, aan te stellen door de ALV van de afdeling Amsterdam.